

Startersgids student- zelfstandige

Wie is SBB?

SBB is een boekhoud- en advieskantoor met 30 kantoren in Vlaanderen. We helpen meer dan 23.000 klanten uit alle sectoren met accountancy, boekhouding, fiscaliteit, omgevingsreglementering en zakelijk-juridisch advies. Aan starters, ondernemers, vrijberoepsbeoefenaars en organisaties in social profit bieden we advies op maat. Onze ambitie? Samen slim ondernemen.

Een gids als opstap naar het ondernemerschap

Beste student,

Je idee omzetten in een eigen zaak: velen dromen ervan, maar slechts weinig studenten zetten effectief de stap naar het ondernemerschap. Niet zelden strooit een onduidelijk zicht op de juridische, sociale en fiscale regels roet in het eten. Btw-formaliteiten, fiscaal ten laste blijven of sociale bijdragen: op het eerste zicht kunnen ze ontmoedigend overkomen. Toch kan je als student-zelfstandige niet zonder deze basiskennis om onderbouwde beslissingen te nemen voor je onderneming.

Daarom legt deze startergids, met zorg samengesteld door deskundigen van het SBB-kenniscentrum, je in mensentaal alles uit wat je moet weten vóór je de knoop doorhakt. Uiteraard komen bij het ondernemerschap nog meer regels en kleine lettertjes kijken, maar daar kunnen de SBB-startersadviseurs – verspreid over 30 kantoren – je met raad en daad bijstaan. Zij begeleiden elk jaar meer dan 800 ondernemers met de opstart van hun zelfstandige activiteit. Aarzel niet om hen te contacteren. Een eerste gesprek is steeds vrijblijvend! De contactgegevens vind je achteraan in deze gids.

Veel succes!

Nathalie Put

starterscoördinator
SBB Accountants & Adviseurs
Diestsevest 32 bus 1A
3000 Leuven

P.S. Bezoek ons ook eens op www.sbb.be.

— samen slim ondernemen

Goed begonnen is half gewonnen.

SBB zorgt ervoor dat je goed voorbereid aan de start komt. Deze startersgids maakt je wegwijs in de formaliteiten die komen kijken bij de opstart van een zelfstandige activiteit als student. Wij beschikken bovendien over een team van adviseurs gespecialiseerd in het opstarten van jouw onderneming. Zij ondersteunen je met praktische tips en looden je door alle opstartformaliteiten.

inhoud

1. Studeren en ondernemen? Kan perfect!	7
2. Student-zelfstandige worden: zo werkt het	8
– De startvoorraad en vergunningen	8
– Een ondernemingsplan	9
– Welke ondernemingsvorm past bij jou?	10
– Kosten en belastingen	12
– Dit moet je weten over btw	15
– Sociaal statuut	18
– Hoe schrijf je je zaak officieel in?	19
3. Wat met je sociale bijdragen?	20
– Korting voor student-zelfstandigen	20
– Startdatum als kapitale factor	20
4. De 5 meest gestelde vragen	23
– Hoe blijf ik fiscaal ten laste van mijn ouders?	23
– Mag ik als student-zelfstandige een vakantiejob doen?	24
– Waar moet ik mijn zetel vestigen?	25
– Kan ik mijn kot of werkruimte inbrengen als beroepskost?	26
– Wat als ik afgestudeerd ben?	27
5. Wat kan een boekhouder voor jou betekenen?	31
– Voor deze 7 zaken kan je bij je boekhouder terecht	31
– SBB maakt ondernemen makkelijker	33
6. Visueel: 8 stappen naar je eigen zaak	34
SBB-publicaties	36
SBB-kantoren	38

1.

Studeren en ondernemen? Kan perfect!

Studenten bruisen van de creativiteit en het ondernemerschap. Zelfs Facebook, Google en Apple zijn opgericht door studenten. Dat is ook de politiek niet ontgaan. Begin 2017 werd het statuut student-zelfstandige boven de doopvont gehouden. Wie als student een eigen onderneming start, betaalt een stuk minder sociale bijdragen dan andere zelfstandigen. Daar hangen wel wat formaliteiten en voorwaarden aan vast.

Deze startersgids maakt je wegwijs in de zakelijke, administratieve en financiële aspecten van het statuut student-zelfstandige. Van de startvoorraarden tot de sociale bijdragen: in deze gids lees je alle need-to-know info, waarna je aan de slag kunt gaan met je schitterend idee.

Niet te verwarren met de erkenning student-ondernemer

Als je zelfstandige bent of wil worden, kan je in steeds meer hogescholen of universiteiten het statuut student-ondernemer aanvragen. Daarmee kan je bijvoorbeeld examens verzetten of een flexibel lessencoester volgen. Zo stem je je studieverplichting en beter af op je zelfstandige activiteit. De erkenning student-ondernemer heeft dus niks te maken met je sociaal statuut student-zelfstandige.

2.

Student-zelfstandige worden: zo werkt het

A. De startvoorwaarden en vergunningen

Voor veel studenten zijn de startvoorwaarden slechts een formaliteit. Bijna elke Europese volwassene met een zichtrekening kan immers meteen aan de slag. Wil je toch op zeker spelen? Met deze checklist weet je meteen of je voldoet aan de wettelijke vereisten.

VOLWASSEN EN BEKWAAM

- Je bent minstens 18 jaar.
- Je hebt de nationaliteit van de Europese Unie, Liechtenstein, Noorwegen, IJsland of Zwitserland. Is dat niet het geval, dan moet je een beroepskaart hebben.
- Je bent handelingsbekwaam.
- Je moet burgerrechten bezitten. Je mag dus niet ontzet zijn uit die rechten, bijvoorbeeld door een veroordeling voor fraude of een zware fout die een faillissement heeft veroorzaakt.

EEN APARTE REKENING

Je opende een zichtrekening voor je nieuwe zaak. Voor een eenmanszaak is dit niet verplicht, maar een aparte rekening heeft wel enkele belangrijke voordelen.

De fiscus mag een zuivere privérekening niet zomaar inspecteren. Een ‘gemengde’ rekening mag hij wel onder loep nemen. Vanaf het moment dat je iets voor je zaak aankoopt met jouw persoonlijke bankrekening is je rekening niet langer zuiver privé maar gemengd.

DE JUISTE KENNIS OP ZAK

Wie in Vlaanderen een eigen zaak wilde beginnen, moest tot voor kort bewijzen over de nodige ‘ondernemingsvaardigheden’ te beschikken. Vandaag moeten zowel de basis-kennis bedrijfsbeheer als de beroepskennis niet meer bewezen worden.

INFORMEER NAAR DE NODIGE VERGUNNINGEN

Sommige activiteiten mag je enkel uitvoeren met een **vergunning**. Die zijn vaak gratis, maar soms moet je een bijdrage betalen. Dit zijn de vergunningen die startende ondernemers het vaakst nodig hebben:

- Omgevingsvergunning: voor stedenbouwkundige (vb. het bouwen of verbouwen van gebouwen, het plaatsen van lichtreclames of reclameborden, het wijzigen van de functie van een gebouw) of hinderlijke milieuactiviteiten (vb. het lozen van afvalwater), dien je een aanvraag in voor een omgevingsvergunning.
- Voedselveiligheid: kom je op welke manier dan ook in contact met voedsel? Dan moet je het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen – kortweg FAVV – op de hoogte brengen. Je betaalt jaarlijks een bedrag zodat het agentschap een veilige voedselverkoop kan verzekeren.
- Ambulante activiteiten: je doet aan ambulante handel wanneer je iets verkoopt buiten je handelspand. Denk aan de verkoop tijdens festivals, op een markt of langs de openbare weg. In dat geval heb je een vergunning voor ambulante activiteiten nodig. Die vraag je aan via een ondernemingsloket.

- Muziek: bijna iedereen die muziek speelt in zijn zaak, moet hiervoor een gebruikerslicentie betalen. Welk bedrag je betaalt, is afhankelijk voor wie je de muziek speelt. Je betaalt immers meer als klanten de muziek horen dan als enkel je werknemers dat doen.
- Specifieke activiteiten: voor een brede waaier van activiteiten bestaan specifieke richtlijnen (zoals voor braderieën, uitverkoop, solden, enz.). Ga na bij je SBB-startersadviseur welke zaken op je onderneming van toepassing zijn.

B. Een ondernemingsplan

Bezint eer ge begint. De zegswijze gaat al decennialang mee, maar klopt nog steeds als een bus. Daarom is een goed ondernemingsplan onmisbaar als je een eigen zaak start. Zo vermijd je niet enkel onaangename verrassingen, ook als je gestart bent blijft het een praktische leidraad.

Om banken of investeerders te overtuigen, is de kans groot dat je een klassiek ondernemingsplan moet voorstellen. Dat bestaat uit 4 grote onderdelen.

- Projectomschrijving: hier omschrijf je kort en krachtig je idee en je toekomstplannen. Leg ook uit waarom je zaak succesvol zal zijn en over welke troeven je dus beschikt. Denk maar aan een uniek concept, een divers team of ervaring.
- Marktanalyse: hoeveel potentieel heb je op de markt? Met andere woorden: wie zal je product kopen en waarom? Om dit helemaal te doorgronden, analyseer je je doelgroep, de concurrentie, de leveranciers en de omgeving.

- Marketingplan: hoe je concreet de markt wil veroveren, pen je neer in je marketingplan. De eenvoudigste aanpak is op basis van de 4 p's: product, prijs, plaats, promotie.
- Financieel plan: tot slot maak je een uitgebreid kostenplaatje van je geplande uitgaven en verwachte inkomsten. Ga hier diep genoeg op in: hoe beter je je voorbereidt, hoe kleiner de kans dat je voor onaangename verrassingen komt te staan.

Begin je met een bescheiden bedrijfje, dan volstaat mogelijk het Business Model Canvas: een korte en visuele voorstelling van jouw concept. Even googelen op deze term en je vindt meteen de template.

Advies van jouw boekhouder

Je boekhouder speelt een onmisbare rol bij de opstelling van je financieel plan. Hij adviseert je over de haalbaarheid van je plannen, gaat na of je alle kosten in beeld brengt en zet alle puntjes op de i. Zo begin je direct met een sterk dossier aan je eigen zaak.

C. Eenmanszaak of vennootschap: welke ondernemingsvorm past bij jou?

Een van je eerste beslissingen als zelfstandige? De keuze tussen een eenmanszaak of vennootschap. Veel student-zelfstandigen kiezen voor het eerste. De oprichtingskosten liggen laag en de oprichting is eenvoudig. In sommige gevallen is een vennootschap dan weer meer geschikt. In de praktijk bekijk je samen met je boekhouder de opties en hak je na beraad de knoop door.

APARTE RECHTSPERSOONLIJKHEID: TROEF VOOR DE MEESTE VENNOOTSCHAPPEN

Het grootste verschil tussen de twee is de ‘aansprakelijke persoon’: naar wie gaat de winst en wie betaalt de rekeningen? In een eenmanszaak ben jij dit persoonlijk. Alle winst is dus voor jou. Kom je echter in financiële problemen, dan kunnen schuldeisers beslag leggen op je persoonlijke bezittingen.

In het andere geval is het je vennootschap (als ‘rechtspersoon’) die verbintenissen aangaat, winst ontvangt en aansprakelijk is in geval van schulden. Bij problemen blijf je dus buiten schot, tenzij het om een vennootschapsform gaat waarbij de (werkende) vennoten aansprakelijk zijn voor de schulden.

OPRICHTING: MAKKELIJKER BIJ EENMANSZAAK

Om een eenmanszaak op te richten, open je een rekening en schrijf je je in bij een ondernemingsloket. Een vennootschap oprichten kost iets meer moeite en geld.

Je hebt bijvoorbeeld in de meeste gevallen een aanvangsvermogen of startkapitaal en een financieel plan nodig. Bovendien moet je bij veel vennootschapsvormen voor de oprichting naar de notaris.

BELASTINGEN: MEER MOGELIJKHEDEN VOOR VENNOOTSCHAPPEN

In een eenmanszaak betaal je personenbelasting op al je winst. Je belasting wordt berekend in schijven tussen de 25 en 50%. Het belastingtarief voor een vennootschap is in principe 25% of zelfs 20% voor bepaalde kleine vennootschappen. Als zaakvoerder of bestuurder van een vennootschap betaal je ook wel personenbelasting, maar er bestaan nog tal van middelen voor ‘fiscale optimalisatie’. Lees: financieel voordelige manieren om jezelf als zaakvoerder netto iets meer uit te reiken.

Meestal wordt een vennootschap financieel interessanter vanaf een bepaalde netto-winst – dus zodra je als eenmanszaak té veel belastingen zou betalen. Je boekhouder maakt voor jou de balans op.

ADMINISTRATIE: MINDER COMPLEX IN EEN EENMANSZAAK

Bij een vennootschap komen meer verplichtingen kijken dan bij een eenmanszaak. De meeste besluiten moeten bijvoorbeeld tijdens een vergadering worden genomen. In een eenmanszaak heb jij zelf alle beslissingsrecht.

Daarnaast volstaat in een eenmanszaak een ‘enkelvoudige’ boekhouding onder de grens van 500.000 euro omzet, terwijl de meeste vennootschappen – of hun boekhouder – een ‘dubbele’ boekhouding moeten bijhouden.

Eenmanszaak

Belangrijkste voordelen

- Weinig oprichtingskosten en geen startkapitaal nodig
- Eenvoudige boekhouding
- Zelf snel beslissingen nemen

Belangrijkste nadelen

- Je bent onbeperkt aansprakelijk, er zijn dus financiële risico's
- Personenbelasting op je totale winst

Venootschap

Belangrijkste voordelen

- Optimalisatie van je fiscale bijdragen is mogelijk
- Je kan je privévermogen veilig stellen
- Ook andere vennoten kunnen investeren bij de meeste vennootschappen
- In sommige gevallen geen startkapitaal nodig

Belangrijkste nadelen

- Meer wettelijke vereisten
- Dure en complexe oprichting

SAMENGEVAT

Richt je alleen een onderneming op met weinig risico's? Dan is een eenmanszaak vaak de beste keuze. Bij groei kan je altijd overschakelen. Wil je met meerdere personen een zaak starten met grote investeringen, dan is een vennootschap meestal aangewezen.

Daarbij bestaan er veel verschillende vormen: gaande van maatschap (de meest "lichte" vennootschapsvorm) tot een naamloze vennootschap. Je keuze zal o.m. afhangen van wie investeert, hun rechten, het verplichte startkapitaal en het feit of je jouw privé-vermogen wil beschermen tegen de risico's van het ondernemen. Ontdek de verschillende mogelijkheden op onze blog (www.sbb.be/nl/blog) of vraag raad aan je boekhouder.

D. Kosten en belastingen

DE PERSONENBELASTING

Voor de meeste studenten zijn belastingen nog verre toekomstmuziek. Maar wie bijverdient als zelfstandige, ziet mogelijk zijn eerste belastingbrief passeren ... en moet een deel zuurverdiende centen afdragen aan de fiscus.

Hoeveel belastingen je betaalt, hangt af van je inkomen. Verdien je in één jaar minder dan 9.050 euro, dan hoeft je geen belastingen te betalen.

Het grensbedrag van 9.050 euro slaat op je **netto belastbare jaarinkomen**. Dat betekent: je omzet min je beroepskosten. (zie verder)

Voorbeeld

Je hebt als student-zelfstandige 10.000 euro verdien. Maar tijdens het jaar kocht je ook een laptop en een smartphone die je voor je zaak gebruikt. Bovendien heb je huur betaald aan een coworkingspace. Al die zaken kan je ‘aftrekken’ als beroepskosten (zie pagina 13), waardoor je slechts 7.600 euro inkomsten overhoudt. Resultaat: je blijft onder de grens en hoeft geen belastingen te betalen.

Tarieven

Wat je verdient boven de belastingvrije som van 9.050 euro, wordt belast volgens de ‘opklimmende tarieven van de personenbelasting’.

Dezelfde regeling geldt trouwens voor loontrekkenden:

Tot 13.540 euro	25%
13.540 tot 23.900 euro	40%
23.900 tot 41.360 euro	45%
Boven de 41.360 euro	50%

Fiscaal voordeliger: de vennootschapsbelasting

Terwijl je in een eenmanszaak in de hoogste schijf de helft van je inkomen afdraagt, betaal je in een (kleine) vennootschap een vlak tarief van 20% voor aanslagjaar 2022 (met een boekjaar dat ten vroegste begint vanaf 1 januari 2021). Dat tarief geldt enkel op je eerste schijf van 100.000 euro winst, maar da’s natuurlijk al heel wat als student-ondernehmer.

Let op, in een vennootschap komen de inkomsten in de eerste plaats toe aan de onderneming. Enkel via een beperkt aantal mogelijkheden (bezoldiging, dividenden, interesten, huur, ...) kan je inkomsten aan jezelf uitkeren. Op dat bedrag betaal je ook nog eens personenbelasting.

BEROEPSKOSTEN BINNEN-BRENGEN

Een wagen, laptop, kantoorbenodigdheden Voor je onderneming moet je heel wat zaken aankopen. De meeste uitgaven mag je aftrekken van je omzet. Het resultaat is je netto-inkomen, dat als basis dient voor de personenbelasting.

Voorwaarden

Je mag kosten inbrengen die je voor je zaak maakt. Iets dat je zowel privé als professioneel gebruikt, mag je slechts gedeeltelijk aangeven. Privé-aankopen mag je nooit inbrengen.

Zorg altijd voor een rekening, factuur of ander bewijsmateriaal van je uitgaven. De aankopen moeten immers gedaan zijn in het jaar waarin je de inkomsten verwerft. Indien je via een vennootschap werkt, dan is er nog een extra voorwaarde. Een kost is slechts aftrekbaar in de mate dat die betrekking heeft op dat specifiek boekjaar.

Volledig aftrekbare kosten

Kosten specifiek voor je onderneming zijn 100% aftrekbaar. Denk maar aan kantoormateriaal, sociale bijdragen en verzekeringen. Ook specifieke beroepskledij (zoals veiligheids-schoenen of een doktersjas) mag je ingeven. Daarnaast valt de kost van je boekhouder en de kosten voor je inschrijving in de KBO onder deze categorie.

Er bestaat ook een systeem van 'forfaitaire onkosten': kan je je werkelijke kosten moeilijk bewijzen, dan kan je ook een percentage van je inkomsten aftrekken van je belastingbrief. Om te weten wat voor jou het voordeligste systeem is, raadpleeg je je boekhouder.

Goed om weten

Hoe minder beroepskosten, hoe hoger je netto-inkomen. Procentueel betaal je dan meer belastingen, maar je houdt uiteindelijk iets meer winst over.

Deels aftrekbare kosten

Als je een deel van je woning gebruikt voor je eigen zaak, mag je kosten zoals internet, verwarming, elektriciteit en onroerende voorheffing deels aftrekken. Het gedeelte dat je inbrengt, moet in verhouding zijn met het beroepsmatig gebruik. Gebruik je bijvoorbeeld een bureauruimte die 10% bedraagt van de woningoppervlakte, dan kan je de kosten ook voor 10% inbrengen. Let wel, het (huwelijks) vermogensstelsel kan hierop een invloed hebben.

Daarnaast mag je:

- Professionele restaurantbezoeken voor 69% aftrekken.
- De helft van relatiegeschenken aangeven.

Autokosten

Autokosten voor zelfstandigen zijn aftrekbaar in functie van hun CO₂-uitstoot. Indien de wagen werd aangekocht vóór 2018, is de aftrek minimaal 75%. Indien de CO₂-uitstoot 200 gr of hoger is, dan zijn de kosten voor 40% aftrekbaar. Sinds 2020 wordt het aftrekpercentage bepaald i.f.v. de gramformule (zoals die ook geldt in de vennootschapsbelasting).

Opgelet, indien de wagen voor woon-werk verplaatsingen wordt gebruikt, dan kan je enkel een forfait van 0,15 euro/km inbrengen!

Tip: de financieringskosten van je wagen zijn in verhouding tot de professionele én de woon-werk verplaatsingen voor 100% aftrekbaar.

Afschrijvingen

Soms zijn aankopen investeringen: ze gaan meerdere jaren mee. In dat geval geef je ze enkele jaren gedeeltelijk aan, ook wel afschrijven genoemd. De afschrijvingspercentages per jaar zijn:

- Kantoor en gebouwen: 3%
- Industriële gebouwen: 5%
- Meubilair en machines: 10%
- Voertuigen: 20%
- Klein materiaal (scanner, smartphone, scanner, gereedschap): 33%

Klein materiaal schrijf je af voor een periode van 3 jaar. Bij een laptop van 1.200 euro geef je dus elk jaar 400 euro in.

Aftrekpercentage in de personenbelasting voor zuivere beroepskilometers?	2017	2018-2019	Vanaf 2020
Auto gekocht vóór 01/01/2018	75%	Brandstofkosten 75% Andere autokosten i.f.v. CO ₂ -schalen zoals in vennootschapsbelasting maar mét minimum van 75%	Nieuwe gramformule voor alle autokosten met een minimum van 75% (tenzij CO ₂ ≥ 200 gr, dan bedraagt de aftrek 40%)
Auto gekocht vanaf 01/01/2018	-	Brandstofkosten 75% Andere autokosten i.f.v. CO ₂ -schalen met minimum van 50% (dus zonder minimum van 75%)	Nieuwe gramformule voor alle autokosten met een minimum van 50% (of 40% indien CO ₂ ≥ 200 gr)

E. Dit moet je weten over btw

In België en andere Europese landen betaal je op alles wat je koopt of verkoopt btw: een ‘belasting over de toegevoegde waarde’ op goederen en diensten. Als zelfstandige moet je bijhouden hoeveel btw je ontvangt van je klanten, maar ook hoeveel btw je zelf betaalt op je aankopen bij leveranciers. Op basis daarvan dien je (doorgaans) per kwartaal een btw-aangifte en een jaarlijkse klantenlisting in.

DE BTW-VRIJSTELLING

Sommige ondernemers kunnen zonder btw-nummer aan de slag. Het gaat om noodzakelijke diensten in een samenleving waardoor hun prestaties worden vrijgesteld van btw. Denk hier bijvoorbeeld maar aan de volgende sectoren: zorg, onderwijs, cultuur, jeugd en sport. Als je actief bent in één van deze sectoren moet je mogelijks geen btw-formaliteiten naleven, tenzij je zou werken met partners en/of klanten in het buitenland.

Ook voor (startende) ondernemers die niet actief zijn in één van bovenvermelde sectoren is er een vereenvoudiging mogelijk, op voorwaarde dat je jaaromzet (per kalenderjaar) maximum 25.000 euro (exclusief btw) bedraagt. In dat geval kan je je laten registreren als ‘kleine onderneming’ en hoeft je je klanten geen btw aan te rekenen. Zo is je product of dienst een stuk goedkoper. Je hoeft ook geen periodieke btw-aangifte in te dienen, waardoor je veel tijd en kosten bespaart. Anderzijds kan je de btw die je *zelf* betaalt aan leveranciers, niet recupereren. Je maakt dus best goed de balans op tussen kosten en inkomsten.

Zo vraag je de kleine ondernemingsregeling aan

Als zelfstandige schrijf je je in bij een btw-controlekantoor. In de praktijk gebeurt dit meestal via een ondernemingsloket of – makkelijker nog – via je boekhouder. Je kiest dan explicet op het aanvraagformulier (formulier 604A “aanvang van een btw-activiteit”) om als kleine onderneming te opereren. Het enige dat je dan nog moet aanpassen, zijn je facturen: onderaan vermeld je “bijzondere vrijstellingsregeling kleine ondernemingen”. Uiteraard hoef je geen btw meer aan te rekenen.

Wanneer je activiteit start in de loop van een kalenderjaar, moet de 25.000 euro worden omgerekend a rato van het aantal resterende kalenderdagen. Ga je bijvoorbeeld als zelfstandige van start op 1 juni, dan mag je in dat jaar maximaal 12.534 euro omzet hebben om aan de vrijstellingsregeling te voldoen.

De standaardberekening gaat zo:

het drempelbedrag = aantal actieve kalenderdagen x 25.000 euro / 365

Wat als je de grens overschrijdt?

Van zodra je de grens van 25.000 euro overschrijdt, breng dan zo snel mogelijk je btw-controlekantoor op de hoogte. Is het een uitzonderlijk jaar en bedraagt je omzet minder dan 27.500 euro? Dan word je wellicht vrijgesteld. In andere gevallen ga je over naar de normale btw-aangifte en moet je meteen btw aanrekenen.

De voor- en nadelen van de btw-vrijstellingsregeling

De voordelen:

- Je kan je producten en diensten aan een lagere prijs aanbieden.
- Je hoeft niet elke drie maanden een btw-aangifte in te dienen.
- Er is geen discussie mogelijk met de btw-controle over het tarief.

De nadelen:

- Je kan de btw die *jij* betaalt niet terug krijgen.
- Vanaf het jaar waarin je omzet hoger ligt dan 25.000 euro, moet je wel btw aanrekenen. In dat geval zal je je prijzen moeten optrekken.
- Je moet bepaalde btw-formaliteiten naleven wanneer je handelt met belastingplichtingen uit andere EU-lidstaten, zowel leveranciers als klanten.

WAT ALS JE WEL BTW-PLICHTIG BENT?

Voldoe je niet aan de voorwaarden van een kleine onderneming of kies je niet voor deze tolerante regeling? Dan ben je btw-plichtig en wordt je boekhouding wat ingewikkelder. Het volstaat namelijk niet om die ‘belasting over de toegevoegde waarde’ simpelweg bij je prijs te rekenen. Vervolgens moet je nog de btw periodiek doorstorten aan de overheid, je eigen betaalde btw inbrengen, correcte facturen opmaken, een jaarlijkse btw-listing indienen, enz.

Het verschil van de btw die je als zelfstandige ontvangt en de btw die je zelf betaalt, is het bedrag dat je overmaakt aan of terugvraagt van de belastingdienst. Hierop voert de fiscus strenge controles, je papierwerk moet dus in orde zijn. Met deze dingen moet je alvast rekening houden.

Jouw btw-tarief: 6, 12, 21% of helemaal niets

Het Belgische standaardtarief is 21%, maar voor basisgoederen en -diensten gelden verlaagde tarieven van 0, 6 of 12%. Zo blijven noodzakelijke producten voor iedereen betaalbaar.

Als je meerdere producten of diensten aanbiedt, kunnen die onder een verschillend tarief vallen. Dan moet je je prijs opsplitsen en telkens het juiste tarief aanrekenen. Doe je dat liever niet, dan moet je het hoogste btw-tarief toepassen op de totale prijs. Op een factuur moet ook het totale btw-bedrag vermeld worden.

Het wordt iets ingewikkelder als je voor een deel van de prestaties geen btw mag aanrekenen omdat er een vrijstelling van toepassing is. In dat geval ben je gemengd btw-plichtig. Op boekhoudkundig vlak is dit een ware uitdaging. Zo moet er bijvoorbeeld bekijken worden welke btw er nog mag worden gerecupereerd en welke niet. Neem in dit geval zeker contact op met je boekhouder.

Normaal gezien moet je als dienstverlener de btw aan je klanten aanrekenen en doorstorten aan de fiscus. Afhankelijk van je specifieke activiteiten (bv. bouwsector) kan het zijn dat je zelf geen btw moet aanrekenen op de factuur, maar dat het de klant is die de btw moet betalen. Hij doet dit via zijn eigen btw-aangifte. Dit wordt het principe van de ‘btw-verlegging’ genoemd.

TIP

Concreet betekent dit dat je als aannemer geen btw aanrekent op je factuur, maar dat je de btw “verlegt” naar je klant. Het zal de klant zelf zijn die via zijn eigen btw-aangifte de btw op de ontvangen dienst zal betalen (en eventueel recupereren). Als aannemer zet je in plaats van een btw-bedrag de vermelding “btw verlegd” op de factuur. Dit mag je enkel doen wanneer je klant ook een btw-plichtige is die periodieke btw-aangiften indient. Een factuur voor een particulier zal dan ook steeds met btw moeten worden opgemaakt.

Correcte facturen zijn goud waard

Dit mag je vrij letterlijk nemen: facturen die voldoen aan de regels van de kunst, besparen je heel wat kopzorgen (of zelfs een boete). Lees meer hierover op www.sbb.be/nl/blog.

Ontvang je zelf facturen die niet correct opgesteld werden, vraag je best om een verbetering. Een foutieve factuur kan er namelijk voor zorgen dat je de btw die je teruggevraagd hebt, moet terugstorten. Ondanks het feit dat je de btw wel degelijk hebt betaald aan je leverancier.

Zelf moet je er ook voor zorgen dat je facturen correct opgemaakt worden. Ook hier kan je een boete voor krijgen als dit niet het geval is.

Ga voor een complete boekhouding

De btw-boekhouding bestaat uit drie zaken:

- een inkomend en uitgaand facturenboek;
- een dagontvangstenboek, waarin je ook je verkoop zonder factuur vermeldt;
- een tabel van bedrijfsmiddelen: alles wat je aankoopt in functie van je zaak (investeringen).

Of de kleine ondernemersregeling voordelig is, hangt af van je specifieke situatie. Lever je bijvoorbeeld enkel aan bedrijven? Zij kunnen de btw die *jij* aanrekent zelf aftrekken van hun inkomsten. Het prijsverschil maakt voor hen dus minder uit. Moet je veel aankopen om je onderneming te laten draaien of plan je grote investeringen? Dan is het misschien interessanter om de btw af te kunnen trekken. Onze SBB-adviseurs gaan graag na wat voor jou de beste optie is.

Om deze administratie te staven, houd je alle documenten minstens 7 jaar bij: contracten, bestelbonnen, betalingsbewijzen ...

Facturen en documenten met betrekking tot onroerend goed moet je zelfs 15 jaar bewaren en mogelijks zelfs 25 jaar. Hoe sterker en concreter je bewijsmateriaal, hoe minder de fiscus je boekhouding in twijfel kan trekken.

Dien maandelijks of per kwartaal je aangifte in

De meeste starters dienen een btw-aangifte in per kwartaal, maar het mag ook maandelijks. Een belangrijke reden om je aangifte maandelijks in te dienen als starter is de btw-teruggave. Tijdens je eerste 48 maanden wordt je als starter beschouwd en krijg je eventuele btw-tegoeden binnen de 2 maanden na betaling van de factuur terugbetaald door de overheid. Voorwaarde hiervoor is dat je per maand btw-aangiften indient. Dien je aangiften per kwartaal in kan het soms tot 6 maanden duren. Voor een starter toch belangrijk.

Vanaf 2,5 miljoen euro omzet per jaar schakel je verplicht over op een maandelijkse aangifte. De aangifte doe je online via Intervat, steeds vóór de 20ste van de maanden januari, april, juli en oktober.

Samen met de btw-aangifte moet je ook een intracommunautaire listing indienen. Dit is een overzicht van de leveringen van goederen en dienstprestaties aan btw-belastingplichtigen die gevestigd zijn in een andere EU-lidstaat.

Vergeet de jaarlijkse klantenlisting niet

Jaarlijks dien je via Intervat een lijst in van alle Belgische btw-plichtige bedrijven die voor meer dan 250 euro zaken bij je deden. Je stuurt die klantenlisting (of btw-listing) van het afgelopen jaar door vóór 31 maart. Hierop vul je per klant drie zaken in:

- het btw-nummer;
- de totale omzet (exclusief btw);
- het totale btw-bedrag

Zitten al jouw klanten toevallig onder die grens van 250 euro? Dan zal je klantenlisting eenvoudigweg leeg zijn. Het volstaat dan om een ‘kruisje’ te plaatsen in de laatste btw-aangifte van het kalenderjaar bij ‘jaarlijkse klantenlijst nihil’. Als je opteert voor de btw-vrijstelling tot 25.000 euro, hoef je die nihil-listing niet in te dienen.

F. Sociaal statuut

België heeft een uitgebreide sociale zekerheid, maar daar hangt een prijskaartje aan vast. Ongeveer een vijfde van je belastbaar inkomen gaat naar de sociale zekerheid. In ruil krijg je sociale rechten: kinderbijslag, gratis (of heel goedkope) gezondheidszorg en een uitkering bij ziekte en pensioen.

Bij werknelmers wordt maandelijks automatisch een sociale bijdrage van hun loon afgetrokken. Als zelfstandige moet je jezelf aansluiten bij een sociaal verzekeringsfonds vóór de start van je onderneming. Vervolgens betaal je aan je fonds elke drie maanden de sociale bijdrage, berekend op basis van je inkomen. In hoofdstuk 3 van deze startersgids gaan we hier verder op in.

G. Hoe schrijf je je zaak officieel in?

Je bent pas echt ondernemer als je een ondernemingsnummer op zak hebt. Je vraagt dit aan via een ondernemingsloket. Hoe werkt het in de praktijk?

ONDERNEMINGSSNUMMER: UNIEKE CODE VAN JE ZAAK

Elke onderneming heeft een uniek nummer, zoals mensen een rijksregisternummer hebben. Zo kunnen verschillende overhedsdiensten gemakkelijk communiceren met je zaak. Alle Belgische ondernemingen staan met adres en eigenaar in een database: de Kruispuntbank van Ondernemingen of kortweg de KBO.

Vóór de start van je zelfstandige activiteit schrijf je je in via [een erkend ondernemingsloket](#). In de praktijk kan je dit eenvoudig regelen via je boekhouder. Op die manier bespaar je jezelf heel wat tijd. Bovendien ben je zeker dat je wettelijk volledig in orde bent.

Het ondernemingsloket heeft deze gegevens nodig:

- je ríjksregisternummer;
- de naam van je onderneming en de adressen van de locaties waar je de activiteiten van de onderneming zal uitoefenen;
- de activiteiten die je zal uitoefenen;
- de startdatum van je onderneming;
- het rekeningnummer van je onderneming. Een aparte zakelijke rekening is sowieso een aanrader. Zo behoud je het overzicht en houd je werk en privé gescheiden;
- voor vennootschappen is een oprichtingsakte verplicht.

De inschrijving kost 90,50 euro per vestiging.

Als je alle gegevens volgens het boekje aangeeft, vermijd je vervelende misverstanden. Stel dat je voeding verkoopt, maar staat ingeschreven als consultant, dan hoeft de klant in principe niet te betalen. Ook voor beroepskosten is dit van belang: als kookleraar kan je bijvoorbeeld kookpotten fiscaal aftrekken, maar als opticien is dit uiteraard moeilijker te verantwoorden.

WAT DOET EEN SOCIAAL VERZEKERINGSFONDS?

Samen met je inschrijving bij het ondernemingsloket, regel je ook de aansluiting als zelfstandige bij een sociaal verzekeringsfonds. Je sociaal verzekeringsfonds vormt de schakel tussen de overheid en jezelf als zelfstandige of je vennootschap. De sociale zekerheidsfondsen regelen de sociale zekerheid van hun leden. Denk bijvoorbeeld aan kinderbijslag, ziekteverzekering, invaliditeitsverzekering, moederschapsbescherming, dienstencheques, overbruggingsrecht, pensioen, invaliditeitsuitkering, enz. In de praktijk gebeurt dit vaak in één keer, want heel wat organisaties zijn ondernemingsloket en sociaal verzekeringsfonds tegelijk.

Jouw activiteit inschrijven

Vóór de start van je zelfstandige activiteit schrijf je je in bij een erkend ondernemingsloket. Om tijd te besparen, kan dit eenvoudig via je boekhouder.

3.

Wat met je sociale bijdragen?

Elk kwartaal krijg je van je sociaal verzekeringsfonds een afrekening van je sociale bijdragen. Daarmee bouw je rechten op voor je pensioen, gezondheidszorg, kinderbijslag enzovoort.

A. Korting voor student-zelfstandigen

De kern van het statuut student-zelfstandige? Je betaalt ofwel géén, ofwel verminderde sociale bijdragen. Je netto belastbaar jaarinkomen – je bruto omzet op een jaar min je beroepskosten – dient daarvoor als graadmeter.

Netto belastbaar inkomen	Sociale bijdrage
Minder dan 7.021,29 euro	Geen
Tussen 7.021,29 en 14.042,57 euro	20,5% op surplus
Meer dan 14.042,57 euro	20,5% op je totale inkomen

Enkel in dit laatste geval profiteer je niet meer van het voordelige statuut. Je betaalt dan dezelfde sociale bijdragen als een ‘volwaardige’ zelfstandige, en bouwt ook zelf je sociale rechten op. In de eerste twee gevallen staan je ouders nog in voor je sociale zekerheid.

Naast deze inkomensgrenzen zijn er nog 3 voorwaarden om in aanmerking te komen voor het statuut student-zelfstandige:

- Tussen 18 en 25 jaar oud zijn;
- Ingeschreven zijn in een erkende onderwijsinstelling voor minstens 27 studiepunten of 17 lesuren per week;
- Aanwezig zijn tijdens de lessen of deelnemen aan de examens of door de school erkend zijn als student-ondernehmer.

Opgelet: als deze voorwaarden niet vervuld zijn, wordt je beschouwd als een zelfstandige in hoofdberoep.

B. Startdatum als kapitale factor

Het principe lijkt eenvoudig, maar er schuilt een addertje onder het gras. Als je niet start in het eerste kwartaal, en dus een ‘onvolledig startjaar’ hebt, is er altijd een herberekening – of ‘proratisering’ – op jaarbasis. Dat gaat zo: je inkomsten worden gedeeld door het aantal kwartalen dat je effectief gewerkt hebt en vervolgens vermenigvuldigd met vier (het aantal kwartalen in een jaar). Deze voorbeelden maken een en ander duidelijk:

Je start op 20/03 en verdient 5.000 euro
 Geen herberekening nodig, want je start in het eerste kwartaal
 Sociale bijdrage: onder de grens van 6.996,88 euro, dus je betaalt niets!

Je start op 1/04 en verdient 3.000 euro
 Herberekende inkomsten: $(3.000 : 3) \times 4 = 4.000$ euro (onder de grens van 7.021,29 euro)
 Sociale bijdrage: je betaalt niets!

Je start op 29/09 en verdient 4.000 euro
 Herberekende inkomsten: $(4.000 : 2) \times 4 = 8.000$ euro (tussen 7.021,29 euro en 14.042,57 euro)
 Sociale bijdrage: enkel op het surplus boven de 7.021,29 euro. 20,5% op 978,71 euro = 200,64 euro

Je start op 1/10 en verdient 4.000 euro
 Herberekende inkomsten: $(4.000 : 1) \times 4 = 16.000$ euro (boven de grens van 14.042,57 euro)
 Sociale bijdrage: je betaalt 20,5% op je volledige inkomen = 820 euro

Deze bijdragen zijn nog aan te vullen met de administratiekost die een sociaal verzekeringsfonds aanrekt.

Start je laat op het jaar, dan wordt het effect van de herberekening naar een jaarinkomen groter. Wees dus extra alert voor de inkomensgrenzen. Start je net op het einde van een kwartaal, dan wordt dit ook meegerekend als een gewerkte kwartaal. Soms kan dit voordelig uitvallen voor je herberekend jaarinkomen, en dus voor je sociale bijdragen. Kortom: naast je jaarinkomsten kan ook je startdatum een stevig verschil maken in je portemonnee.

The booklet cover features the sbb logo and the tagline 'samen slim ondernemen'. It includes a circular graphic with the text 'maak bedrijven makkelijker' and 'wegwijzer'. The title 'Fiscale knipperlichten voor startende ondernemers' is prominently displayed. Below the title, there's a photograph of hands working on documents. A sidebar on the right contains text about fiscal issues and a table comparing expenses and income.

Voorbeeld 1		
Ets is niet opgezet als zelfstandige.	UITGAVEN	INKOMSTEN
	Levensonderhoud (schatting)	Inkomsten uit beroepsactiviteit
	12.000	12.000
	Huurhuishouding	
	22.000	
	Aankoop voorraad	
	28.000	
		62.000
		12.000

Wegwijzer

Deze wegwijzer 'Fiscale knipperlichten voor startende ondernemers' kan je gratis downloaden op sbb.be. Ook de andere SBB-wegwijzers kunnen een praktische hulp zijn bij jouw start.

Op zeker spelen? Win op voorhand het advies van een boekhouder in.

4.

5 typische breinbrekers bij studenten

Van fiscaal ten laste blijven van je ouders tot je zetel kiezen: bij de oprichting van je eigen zaak als student-zelfstandige komt heel wat kijken. Soms kunnen de vele formaliteiten en aandachtspunten ontmoedigend overkomen. Daarom zetten we de meest gestelde vragen van je medestudenten op een rij.

A. Hoe blijf ik fiscaal ten laste van mijn ouders?

Om te zorgen dat kinderen meer kansen krijgen, betalen ouders een stukje minder belastingen: hun zogenoemde ‘belastingvrije som’ wordt hoger per kind. Uiteraard willen je ouders dat dit voordeel, ook wel ‘fiscaal ten laste’ genoemd, behouden blijft. Dat kan, onder drie voorwaarden.

1. HOUD JE DOMICILIE BIJ JE OUDERS

Concreet moet je domicilieadres op 1 januari van het aanslagjaar het adres van je ouders zijn. Als je tijdelijk op kot zit of een lange reis maakt, verandert je domicilie niet.

2. BLIJF ONDER HET LOONPLAFOND

Twee vragen bepalen hoeveel je als student-zelfstandige netto mag verdienen zonder dat je ouders het verhoogd belastingsvrij inkomen verliezen. Worden je ouders gezamenlijk belast? En heb jij een beperking?

Als je ouders:	Bedrag dat je netto mag bijverdienen in 2021
gezamenlijk worden belast	€ 3.410
alleen worden belast en...	...je wordt niet als fiscaal gehandicapt beschouwd
	...je wordt als fiscaal gehandicapt beschouwd

Let wel: dit zijn de nettobedragen. De (complex) berekening besparen we je, maar bruto ligt de grens op 7.102,50 euro per jaar als je ouders samen belast worden. Krijgen ze hun belastingbrief apart, dan mag je tot 8.990 euro verdienen.

Let wel op. Het gaat hier niet alleen over je inkomsten als student-zelfstandige. Ook andere belastbare inkomsten zoals je inkomen als jobstudent tellen mee in deze berekening!

3. ZORG DAT JE LOON GEEN BEROEPSKOST IS VOOR JE OUDERS

Zijn je ouders ook zelfstandig? Kijk dan uit als je helpt in de zaak. Gaat het om een eenmanszaak, dan is je loon voor hen een beroepskost en ben je niet meer fiscaal ten laste.

Hebben je ouders een vennootschap, dan gelden nog andere regels. Is je loon als bedrijfsleider een beroepskost voor de vennootschap, dan ben je in principe niet meer ten laste. Op dit principe gelden wel deze uitzonderingen:

- bedraagt je loon op jaarbasis maximaal 2.000 euro bruto, dan blijf je ten laste;
- bedraagt je loon op jaarbasis meer dan 2.000 euro bruto, dan blijf je alleen ten laste als de bezoldiging maximum de helft uitmaakt van de totale belastbare inkomsten (bv. winsten, inkomen als jobstudent, ...).

B. Mag ik als student-zelfstandige een vakantiejob doen?

Festivals, een citytrip naar Boedapest of een Spaans lief dat je op Erasmus leerde kennen en elk weekend wil zien: als student kan je extra zakgeld goed gebruiken. Een vakantiejob is daarvoor dé oplossing. Maar mag dat nog als je al student-zelfstandige bent? Ja, al moet je met enkele dingen rekening houden.

FISCAAL TEN LASTE BLIJVEN

Je vakantiejob en inkomsten als zelfstandige worden samengegeteld om te bepalen of je al dan niet ten laste van je ouders blijft. Zie ‘Hoe blijf ik fiscaal ten laste van mijn ouders?’ op pagina 23.

RECHT OP HET GROEIPAKKET

Ben je tussen de 18 en 25 jaar dan kun je studies combineren met een beroepsactiviteit en toch het recht op het Groeipakket (sinds 1 januari 2019 noemt het nieuwe kinderbijslagsysteem in Vlaanderen “Groeipakket”) behouden.

Als student-zelfstandige blijft je recht op het Groeipakket behouden zolang je inkomen lager ligt dan 14.042,57 euro.

DE APARTE SOCIALE BIJDRAGEN

Als jobstudent worden de sociale bijdragen automatisch van je brutoloon afgetrokken. In totaal gaat het maandelijks om 8,13% van je brutoloon, waarvan je werkgever 5,42% betaalt en jij 2,71%. Let wel: werk je tijdens een jaar meer dan 475 uren als jobstudent, dan stijgt de sociale bijdrage naar 13,07%.

Zoals we eerder vermeldden, betaal je als student-zelfstandige ofwel géén, ofwel verminderde sociale bijdragen. Je netto belastbaar jaarinkomen als zelfstandige – je bruto omzet op een jaar min je beroepskosten – dient als maatstaf. Het inkomen van je vakantiejob telt dus niet mee.

DE GRENSWAARDE VOOR BELASTINGEN

Als je loon bepaalde grenswaarden overschrijdt, moet je daarop belastingen betalen. Ook in dit geval worden al je inkomsten (student-zelfstandige en jobstudent) samen gerekend. Liggen die op jaarbasis lager dan 9.050 euro? Dan moet je geen belastingen betalen.

In bepaalde gevallen wordt die grenswaarde verhoogd, bijvoorbeeld als je een kind hebt. Als je netto belastbare inkomsten hoger dan 9.050 euro liggen, moet je wel belastingen betalen.

C. Waar moet ik mijn zetel vestigen?

Je kot, thuis of nog ergens anders? Welke locatie is de beste om je vennootschap te vestigen als student-zelfstandige? Je officiële vestigingsplaats – je zogenoemde ‘zetel van de vennootschap’ – mag je immers zelf kiezen.

Deze locatie hoeft niet je ‘uitbatingszetel’ te zijn, waar je je handelsactiviteiten effectief uitoefent. Zo kan je alle briefwisseling bij je ouders ontvangen, maar werken vanuit je kot. Aan de keuze van je zetel hangen wel enkele juridische gevolgen vast. Dit zijn je opties.

Een eerste belangrijke bemerking: **bij eenmanszaken is de zetel altijd het domicilieadres.** Eigenaars van vennootschappen moeten wel even stilstaan bij hun keuze.

OP JE KOT/STUDIO

De meest logische plaats is om alle post op je kot te ontvangen. Hier ben je als student immers het vaakst. Eén valkuil: in vele gevallen mag het niet. Op veel huurcontracten staat nadrukkelijk dat het pand voor privégebruik dient en handelsdoeleinden verboden zijn. Staat dit niet in je contract? Vraag het voor de zekerheid toch aan je kotbaas: als je je kot opgeeft, heeft dit immers fiscale gevolgen voor de verhuurder.

IN JE OUDERLIJK HUIS, ZONDER MEER

Dit is een logische tweede optie voor je zetel. Maar ook hier schuilt een addertje onder het gras. Een deurwaarder mag er immers van uitgaan dat alles wat hij tegenkomt op de zetel van de vennootschap, ook eigendom is van de vennootschap. Doet het huis van je ouders dienst als zetel, dan stellen zij dus automatisch al hun goederen als borg voor jouw vennootschap.

Kom je in financiële problemen, dan kunnen schuldeisers beslag leggen op het meubilair dat je ouders bezitten. Zij kunnen wel proberen te bewijzen dat de goederen hun privé-eigendom zijn, wat overigens kan met alle mogelijk denkbare middelen. De eenvoudigste manier is het kunnen voorleggen van aankoopfacturen.

IN JE OUDERLIJK HUIS, MET INVENTARIS

Wil je toch je zetel in je ouderlijk huis zetten, speel dan op zeker. Ofwel zijn er aankoopfacturen voor alle goederen, wat de goedkoopste oplossing is, ofwel wordt er een inventaris opgesteld door een deurwaarder voor je daar je onderneming vestigt. Alle materialen die je nadien privé aankoopt, zet je op eigen naam of die van je ouders. Zo wordt duidelijk dat ze niet van de vennootschap zijn.

IN EEN DEEL VAN JE OUDERLIJK HUIS

Een alternatief voor de inventaris is een kamer in je ouderlijk huis huren op naam van de vennootschap. Zorg in dat geval voor een legaal huurcontract. Net zoals bij een kot kunnen er immers belastingen op extra inkomsten voor je ouders worden geïnd. In dit geval kan je kosten, zoals elektriciteit- en waterverbruik, aftrekken van je belastingen.

(Zie: ‘Kan ik mijn kot of werkkamer inbrengen als beroepskost?’ op pagina 26)

EEN KANTOOR HUREN

De laatste optie is wellicht niet de meest aantrekkelijke voor beginnende ondernemers. Zeker als student kan je vaak perfect vanuit je kot werken waardoor de huur voor een extern kantoor een vervelende meerkost is.

D. Kan ik mijn kot of werkkamer inbrengen als beroepskost?

Als student-zelfstandige zit je op kot of woon je nog bij je ouders thuis. Je maakt wat omzet en uiteraard wil je graag al je beroepskosten inbrengen. De huur van je werkruimte, bijvoorbeeld: mag je die inbrengen? Of de huur van je kot? En vooral: welke financiële gevolgen hangen eraan vast?

SITUATIE 1: THUIS WONEN, HUUR BETALEN

Je hebt een statuut van student-zelfstandige en je woont bij je ouders thuis? Dan mag je gewoon, zoals elke zelfstandige, je beroepskosten inbrengen. Dat geldt dus ook voor de werkruimte die je gebruikt in de ouderlijke woning.

In theorie kan je ervoor kiezen om simpelweg huur te betalen aan je ouders en het huurbedrag als kost in te brengen. In dat geval moet er wel een schriftelijk huurcontract opgemaakt worden tussen jezelf en je ouders, én moet je het afgesproken bedrag effectief aan hen betalen. Maar in de praktijk brengt dit het nadeel mee dat zij worden belast op de huur die je betaalt: een broekzak-vestzak-operatie voor je gezin als geheel.

SITUATIE 2: THUIS WONEN, ONKOSTENVERGOEDING BETALEN

Een betere oplossing is om je ouders een onkostenvergoeding voor nutvoorzieningen (zoals gas, water, elektriciteit) te betalen, want daar word je niet op belast. In principe worden de beroepskosten berekend in functie van het werkelijk verbruik. Voor het gebruik van een kantoorruimte maak je de berekening op basis van het percentage dat de kantoorruimte inneemt van de totale woningoppervlakte. Neemt je kantoorruimte bijvoorbeeld 10% in van de oppervlakte van je ouderlijk huis? Dan kan je 10% van alle verbruikskosten, zoals water, elektriciteit en verwarming, inbrengen als beroepskost. Ook de brandverzekering is trouwens een verbruikskost.

Let wel: je moet op elk moment aan de fiscus kunnen bewijzen dat je de kosten wel degelijk zelf betaalt. Facturen mogen op naam van je ouders staan, maar je moet hen effectief 10% ervan betalen. De eenvoudigste methode is om elke maand een forfaitair bedrag over te schrijven. Vraagt de fiscus je betaalbewijzen op? Dan kan je die te allen tijde netjes voorleggen.

SITUATIE 3: OP KOT

Wil je de huur van je kot inbrengen als beroepskost? Dan is het aangewezen om eerst na te gaan of je huurcontract dit toelaat. In 9 op de 10 gevallen is het beroepsmatig gebruik van een studentenkamer verboden, waardoor je geen kosten kan inbrengen. Laat je kotbaas je toch toe om je kot als kantoor te gebruiken? Dan kan je de huur en verbruikskosten inbrengen, op voorwaarde dat je die zelf betaalt.

SITUATIE 4: EEN COWORKING- SPACE

Misschien werk je niet van thuis uit en niet op kot, maar doe je aan coworking. Je deelt dan een werkruimte, tegen betaling, met andere ondernemers, zoals freelancers, creatievelingen of hippe start-ups. Meestal heb je met zo'n all-in-formule toegang tot zaken zoals vergaderzalen, wifi, printers, koffie ... Die kosten kan je inbrengen als beroepskost. Maar ook hier geldt: je moet kunnen aantonen dat je ze uit je eigen zak betaalt.

E. Wat als ik afgestudeerd ben?

Als student-zelfstandige krijg je heel wat voordelen, zoals verminderde sociale bijdragen. Maar hoe zit dat wanneer je afstudeert? Ben je dan werkzoekende? Of zelfstandige in hoofd- of bijberoep? We zetten de verschillende scenario's op een rij.

WANNEER LOOPT JE STATUUT TEN EINDE?

Je statuut als student-zelfstandige wordt sowieso beëindigd op 30 september van het jaar waarin je 25 wordt, ongeacht de datum waarop je verjaart. Ook wanneer je al vóór je 25ste afstudeert, gebeurt de statuutswijziging pas in het vierde kwartaal.

WELKE OPTIES HEB JE NA JE STUDIES?

1. Je gaat op zoek naar werk

Wil je aan de slag als loontrekende, dan kan je je inschrijven als werkzoekende. Als jonge schoolverlater heb je nog niet meteen recht op een werkloosheidsuitkering: je moet eerst een beroepsinschakelingstijd doorlopen. Die duurt 310 dagen, wat neerkomt op 1 jaar zonder de zondagen.

Als je tijdens deze beroepsinschakelingstijd je zelfstandige activiteit verder zet, word je beschouwd als zelfstandige in hoofdberoep. Goed om te weten: die dagen die je dan werkt als zelfstandige tellen mee voor het vervullen van de beroepsinschakelingstijd.

2. Je wordt zelfstandige in hoofdberoep

Ga je na je studies tegen 1 oktober niet aan het werk in loondienst, maar gewoon verder met je eigen zaak, dan word je automatisch beschouwd als zelfstandige in hoofdberoep. Je betaalt dan een minimumbijdrage van 741,63 euro per kwartaal.

Opgelet: het mag dan nog om een minimumbijdrage gaan, voor veel jonge ondernemers betekent dit een flinke hap uit het budget. De starterskorting – waarbij starters minder sociale bijdragen moeten betalen – kan eventueel soelaas bieden.

Opgelet:

Waak in die periode goed over je inkomsten. Mocht je in het vierde kwartaal wat meer verdienen waardoor je inkomen op jaarbasis de grens van 14.042,57 euro overschrijdt, dan betaal je voor alle kwartalen in dat jaar een bijdrage als zelfstandige in hoofdberoep. Dus ook voor de eerste drie kwartalen van het jaar waarin je nog student-zelfstandige was!

3. Je wordt zelfstandige in bijberoep

Vind je vóór 1 oktober minstens halftijds werk in loondienst en ga je tegelijk door met je zaak, dan word je zelfstandige in bijberoep. Start je in de loop van het vierde kwartaal met een job in loondienst, dan word je pas in het kwartaal daarna zelfstandige in bijberoep. Hoeveel sociale bijdragen je betaalt als bijberooper, lees je op www.sbb.be/nl/blog.

Let op: vergeet niet om iedere wijziging van je situatie (de beëindiging van je studies, uitoefening van een andere beroepsactiviteit, enzovoort) tijdig te melden aan je sociaal verzekeringsfonds!

Plannen om zelfstandige te worden?

Like onze facebookpagina en lees
elke week onze interessante blogs
voor starters!

www.facebook.com/SBBAccountantsAdviseurs

5.

Een erkende boekhouder of accountant helpt je niet alleen met het pure cijferwerk, maar vooral ook met advies over financiële, juridische en andere administratieve zaken.

Wat kan een boekhouder voor jou betekenen?

Als student-zelfstandige heb je ongetwijfeld het talent om een idee aan de man te brengen, maar wellicht weinig ervaring met tal van zakelijke, administratieve en financiële aspecten. Hier vult een boekhouder je perfect aan als expert in ondernemingen. Hij of zij staat je met raad en daad bij, waardoor je weer een stap dichter staat bij je eigen zaak.

A. Voor deze 7 zaken kan je bij je boekhouder terecht

1. JE KRIJGT HULP BIJ DE OPSTELLING VAN EEN FINANCIËEL PLAN

Een boekhouder kan samen met jou een financieel plan opstellen. Om de haalbaarheid van je plan af te checken, houdt hij of zij rekening met je startkapitaal, je vaste en variabele kosten, de potentiële winstmarge enzovoort. Kortom, je boekhouder zorgt dat het financiële plaatje klopt.

2. JE VOERT DE JUISTE BOEKHOUDING

Iedere zelfstandige is verplicht om een boekhouding te voeren. Dat lijkt misschien een noodzakelijk kwaad, maar zo krijg je vooral een volledig zicht op je onderneming. Op die manier kan je elke beslissing over je zaak onderbouwen.

In een eenmanszaak volstaat een vereenvoudigde boekhouding, in een vennootschap gaat het om iets complexer werk – vandaar de term dubbele boekhouding. Om correct aan alle wettelijke vereisten te voldoen, is het in beide gevallen sterk aangewezen om deze zaken aan je boekhouder over te laten.

Het bijkomende voordeel? Aangezien je boekhouder goed zicht krijgt op je financiële plaatje, kan hij je inkomsten optimaliseren met het oog op het besparen van belastingen.

3. HIJ BRENGT JE BEROEPS-KOSTEN JUIST IN KAART

Als zelfstandige mag je professionele uitgaven als beroepskosten aftrekken. Mooi meegenomen, maar geen evidentie om correct aan te geven in je belastingaangifte. Hier is de hulp van je boekhouder zeker welkom: hij weet welke kosten je het best volledig inbrengt, splitst en afschrijft. Zo spaart hij je heel wat tijd en geld uit.

4. JE HOEFT NIET TE STRESSEN OVER DEADLINES

Deadlines à volonté als ondernemer: om subsidies aan te vragen, je belastingen aan te geven, je btw in orde te brengen, noem maar op. Wil je echter liever focussen op de deadlines die je klanten tevreden houden, laat je de overige datums beter aan een ervaren accountant over.

5. JE ONTDEKT DE VERSCHILLENDE FINANCIERINGSMOGELIJKHEDEN

Vergeet ook de gunstmaatregelen voor starters niet: voor start-ups bestaat bijvoorbeeld een ‘tax shelter’ waardoor investeerders minder belastingen betalen. Daarnaast kan je ook crowdfunding aanwenden om een startkapitaal op te bouwen.

6. JE KRIJGT ADVIES OVER DE JUISTE JURIDISCHE VORM

Eén van de belangrijkste knopen die je moet doorhakken is de rechtsvorm van je onderneming. In België zijn er twee opties: een eenmanszaak of een vennootschap. Binnen de vennootschappen heb je dan nog eens een handvol opties. Die juridische vorm heeft een enorme impact op het financiële en zakelijke plaatje. Advies van een expert is hier dus onmisbaar.

7. JE KAN ER TERECHT VOOR STARTERSADVIES

Je boekhouder is niet louter een cijferspecialist. Als ondernemerscoach kan hij je ook adviseren over de financiële haalbaarheid van je plannen of nagaan of je rekening houdt met alle kosten die bij de opstart van je eigen zaak komen kijken.

Je boekhouder kent bovenbien als geen ander de weg naar de bank, sociale verzekeringsfondsen, ondernemingsloketten enzovoort. Handig: zo kan je meteen ook alle opstartformaliteiten (aanvraag ondernemingsnummer, activatie van je btw-nummer, aansluiting sociaal verzekeringsfonds, aanvraag vergunningen ...) laten regelen. Een boekhouder speelt kortom een sleutelrol in je starterstraject.

Ook letten op correcte inkomende facturen

Inclusief de factuur die u ontvangt niet alle vermeldingen bevat die wettelijk zijn voorgeschreven, loopt u het risico op administratieve boete(s). Het is belangrijk dat u goed let op om uw eigen facturen correct op te stellen. Indien u een leverancier bent, moet u volledig aan de wettelijke voorschriften voldoen, kunt u ook daarvoor gespecialiseerde hulp inroepen. U kunt ook immers de btw-offrekk verwerpen op alle inkomenfacturen die niet volledig aan de wettelijke voorschriften voldoen! Daarbovenop kunt u een leverancier ook altijd voorstellen om een onrechtmatige offrekk. Sommige facturen worden dan wel heel erg verschillend behandeld. Dus is het in orde is, dan meldt u dat best aan uw leverancier. Die dan maar zorgt voor een correcte factuur!

TIP

1. Het klassnement van de werkopfacturen gebeurt volgens de volgende volgorde:
2. U kunt op de facturen en andere documenten naargelang ze al dan niet terug te vinden, de juiste wijze van betaling omenen.
3. De leverancier moet uiteraard met de verkoop van investeringsgoederen dienen en een levering geleverd te worden.

Bij verkoop moet in vele gevallen een factuur opgesteld worden. De omschrijving van de factuur is verplicht:

- als een goed of dienst wordt gekocht voor bedrijfsdoeleinden;
- in de levering van een goed of dienst moet de leverancier de levering aangekondigd voor privégroothandel bij voorbeeld de verkoop, het ondervinden en de herhaaldeling van een auto en aanschafvergunningen;
- voor de levering van een goed of dienst moet de leverancier de wettelijke voorschriften (btw-wetgeving) moet een factuur een heel aantal zaken vermelden.

Vermeldingen op de factuur

- het volgnummer in het boek voor uitgespreide facturen;
- de naam, het adres, het btw-nummer en het ondernemingsnummer van de leverancier of dienstverleider;
- indien de leverancier een levering aangekondigd heeft voor de "rechtsprekende periode" of de aftrekking IPRF, gevolgd door de vermelding van de zetel of de rechtstreekse vestiging van de leverancier;
- de naam, het adres en het btw-nummer van de klant;
- de datum van levering van de producten of de voltooiing van de dienst;
- de datum van beginning van de geleverde postorder of de gegevesteerde diensten, voldoende gedetailleerd (dus bvb. niet: levering van een auto, dienstverleider ...);
- de levering per artikel, de levering per leverancier;
- per tarief, de vermelding van de maatstaf van helling (bedrag waarop deze tarief is gebaseerd), de levering per artikel, de levering per leverancier, de elementen waarop hij is samengesteld;
- de tarieven van de verschuldigde btw, de verlaging van verschuldigde btw en de tarieven van de verschuldigde btw;
- in bepaalde gevallen nog bijkomende vermeldingen zoals de vermelding van de levering van een goed of dienst, de levering naar de levering ongeregeld werden, vermindering wettelijke bepaling meerdere facturen uitgebrekt werden, vermindering wettelijke bepaling op grond van een opgradering van een goed of dienst, chassanummer, kilometerstand, merk, model, jaartal, ... bij levering auto, enz.;

Voorbeeldzie keurlijst. Deze wegwijzer werd totstand gebracht in april 2010.

Wegwijzer

Deze wegwijzer 'Hoe maak ik een correcte factuur?' kan je gratis downloaden op sbb.be. Ook de andere SBB-wegwijzers kunnen een praktische hulp zijn bij jouw start.

TIP

B. Onderneem slim, efficiënt en digitaal

Zin om te starten als student-zelfstandige? Laat je dan omringen door de beste mensen. Elk jaar begeleiden onze startersadviseurs meer dan 800 ondernemers met de opstart van een eigen zaak. Een goede begeleiding door een boekhouder of accountant is immers onmisbaar voor elke beginnende ondernemer.

Met een SBB-boekhouder aan je zij win je ook heel wat tijd. Zo hoef je nooit facturen binnen te brengen bij ons op kantoor. Via sbbSLIM, een digitaal klantenportaal, kan je alle documenten mailen of scannen. Zelfs een foto nemen volstaat. Via duidelijke dashboards zie je meteen nauwkeurige grafieken die je tonen hoe de zaken lopen en kan je alle evoluties opvolgen. In het digitaal archief vind je alle documenten makkelijk terug.

Mis je start niet en neem vandaag nog een kijkje op sbb.be. Je leest er hoe wij de zaken aanpakken om van jouw startersverhaal een succes te maken.

Jouw boekhouder begeleidt en adviseert

Een boekhouder betekent een extra investering, maar het is wel een kost die zich dubbel en dik terugbetaalt. Dat mag je gerust letterlijk nemen: de factuur van je boekhouder of accountant is ook een aftrekbare kost! Je boekhouder kent bovendien de finesse van het vak en bespaart je op die manier tijd en geld. Verder kan hij zich dankzij zijn kennis en ervaring met andere ondernemers ook ontpoppen tot je raadgever en vertrouwenspersoon.

6.

Stappenplan naar jouw eigen zaak

Het is duidelijk: bij ondernemen komt veel meer kijken dan louter je businessplan uitrollen. Intussen begreep je ook dat een boekhouder veel van die zorgen kan verlichten. Maar wanneer zet je nu welke stap in je starterstraject? Dit schema maakt het zonneklaar.

1

Voorwaarden

- je bent 18+

- je bezit je burgerrechten

2

Businessplan

- uitgebreid klassiek ondernemingsplan

- Business Model Canvas (BMC)

of

Check of je voldoet aan de startvooraarden

Werk je idee uit tot een businessplan

3

Boekhouder

- formaliteiten
- juridische vorm
- wetgeving
- financieel advies
- boekhouding

Steek je licht op bij een boekhouder

4

Ondernemingsvorm

- eenmanszaak
- vennootschap

Beslis samen over jouw ondernemingsvorm

Het is duidelijk: bij ondernemen komt veel meer kijken dan louter je businessplan uitrollen. Intussen begreep je ook dat een boekhouder veel van die zorgen kan verlichten. Maar wanneer zet je nu welke stap in je starters-traject? Dit schema maakt het zonneklaar.

5

Financiële steun

- Subsidies
- Starterslening
- Tax Shelter

Ga na waar je financiële steun kan krijgen

6

Vergunningen

- Omgevingsvergunning

- Voedsel

- Muziek

...

Vraag eventuele vergunningen aan

7

Ondernemingsloket

Kruispuntbank van Belgische Ondernemingen

Schrijf je in bij een ondernemingsloket

8

Sociaal verzekeringsfonds

- Pensioen

- Zwangerschap

- Ziekte

...

Sluit je aan bij een sociaal verzekeringsfonds

(in de praktijk meestal samen met stap 7)

SBB-publicaties

Startersgidsen

Elk jaar begeleidt SBB meer dan 800 beginnende zelfstandigen met de opstart van hun zaak. Voor heel wat beroepen heeft SBB een startersgids-op-maat uitgewerkt met alle info over de belangrijkste administratieve verplichtingen waarmee de starter in zijn sector geconfronteerd wordt.

Wegwijzers

Ondernemers zijn vaak druk in de weer en hebben baat bij snelle en betrouwbare informatie. Daarom bracht SBB een aantal praktische wegwijsers uit. Ze geven op een overzichtelijke manier antwoord op een aantal veelgestelde vragen.

Blogs

Heb je interesse in het laatste startersniews? Volg dan zeker ons magazine op onze website. Of schrijf je in voor onze nieuwsbrief. Dan ontvang je tweemaandelijks een helder overzicht van essentieel nieuws, handige inzichten en inspirerende ondernemersverhalen.

Je kan alle
publicaties gratis
downloaden op
www.sbb.be.

Jeroen

Accountant SBB

Charlotte

Founder startup

**Ons idee van een
financieel plan
opmaken: aan je
ontbijttafel**

Waar je keuzes maakt, is niet zo belangrijk. Zolang het maar de juiste zijn. Ons idee van samenwerken is méér dan enkel zorgen dat je boekhouding klopt. Als ondernemer wil je een accountant die met je meedenkt, maar je ook adviseert én uitdaagt. Zelfs aan je ontbijttafel.

**Samen slim ondernemen
begint op sbb.be**

SBB-kantoren

ANTWERPEN

- Provinciesteenweg 436, 2530 Boechout
tel. 03/480 20 92
antwerpen@sbb.be
- Vaartstraat 79, 2960 Brecht
tel. 03/330 16 30
brecht@sbb.be
- Antwerpseweg 10, 2440 Geel
tel. 014/56 29 80
geel@sbb.be
- Vrijheid 222, 2320 Hoogstraten
tel. 03/314 38 24
hoogstraten@sbb.be
- Mechelsestw. 109A, 2860 St-Katelijne-Waver
tel. 015/56 06 60
skw@sbb.be
- Steenweg op Mol 114 bus 1, 2300 Turnhout
tel. 014/43 64 21
turnhout@sbb.be

VLAAMS-BRABANT

- Staatsbaan 106, 3460 Bekkevoort
tel. 013/33 44 57
bekkevoort@sbb.be
- Vuurkruisenlaan 2, 3000 Leuven
tel. 016/24 51 59
leuven@sbb.be
- Ninoofsesteenweg 1024, 1703 Schepdaal
tel. 02/532 25 42
schepdaal@sbb.be

OOST-VLAANDEREN

- Korte Keppestraat 7 bus 11, 9320 Aalst
tel. 053/78 35 42
aalst@sbb.be
- Bellestraat 30, 9100 Sint-Niklaas (Beveren)
tel. 03/760 10 30
beveren@sbb.be
- Oostveldstraat 17, 9900 Eeklo
tel. 09/377 54 08
eeklo@sbb.be
- Kortrijksesteenweg 1052 C, 9051 Gent
tel. 09/243 89 70
gent@sbb.be
- Rivierstraat 62, 9080 Lochristi
tel. 09/356 05 20
lochristi@sbb.be
- Wortegemstraat 22, 9700 Oudenaarde
tel. 055/33 94 40
oudenaarde@sbb.be

WEST-VLAANDEREN

- Kasteelstraat 30, 8600 Diksmuide
tel. 051/50 08 33
diksmuide@sbb.be
- Diksmuidseweg 95, 8900 Ieper
tel. 057/22 07 00
iever@sbb.be
- Autobaan 2A, 8210 Loppem
tel. 050/40 48 80
loppem@sbb.be
- Diksmuidsesteenweg 406, 8800 Roeselare
tel. 051/26 08 80
roeselare@sbb.be
- Sint-Janstraat 185, 8700 Tielt
tel. 051/42 61 11
tielt@sbb.be
- Harelbeekstraat 169 bus 201, 8550 Zwevegem
tel. 056/24 17 20
zwevegem@sbb.be

LIMBURG

- Peerdebaan 21, 3960 Bree
tel. 089/46 07 60
bree@sbb.be
- Kempische Steenweg 311 bus 2.06, 3500 Hasselt
tel. 011/27 94 90
hasselt@sbb.be
- Europaplein 43 bus 1, 3620 Lanaken
tel. 089/71 03 33
lanaken@sbb.be
- Tiensestw. 178 Blok A Bus 101-102, 3800 Sint-Truiden
tel. 011/68 80 28
st-truiden@sbb.be
- Aniciuspark 16, 3700 Tongeren
tel. 012/23 63 43
tongeren@sbb.be

OOST-BELGIË

- Malmedyer Straße 63, 4780 Sankt Vith
tel. 080/28 03 50
st-vith@sbb.be

HOOFDZETEL

- Diestsevest 32 bus 1a, 3000 Leuven
tel. 016/24 64 85
info@sbb.be

Alle rechten voorbehouden. Behoudens de uitdrukkelijk bij wet bepaalde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, op welke wijze ook, zonder de voorafgaande en schriftelijke toestemming van de uitgever.

De redactie en de uitgever streven naar de betrouwbaarheid van de informatie opgenomen in deze uitgave. Zij kunnen evenwel niet aansprakelijk worden gesteld voor de informatie en de toepassing ervan. Evenmin zijn zij gehouden tot een resultaatverbintenis mochten bepaalde wijzigingen aan hun waakzaamheid ontsnapt zijn.

Deze gids werd samengesteld op basis van de gegevens gekend in maart 2021.

Onder SBB Accountants & Adviseurs worden gevat SBB Bedrijfsdiensten BV met maatschappelijke zetel te 3000 Leuven, Diestsevest 32 bus 1A, met ondernemingsnummer 0420170841, RPR Leuven, evenals SBB Gecertificeerde Accountants en Adviseurs BV, met maatschappelijke zetel te 3000 Leuven, Diestsevest 32 bus 1A, met ondernemingsnummer 0459609556, RPR Leuven. Beide vennootschappen zijn erkend als gecertificeerd fiscaal accountant.
info@sbb.be - www.sbb.be

Verantwoordelijke uitgever:

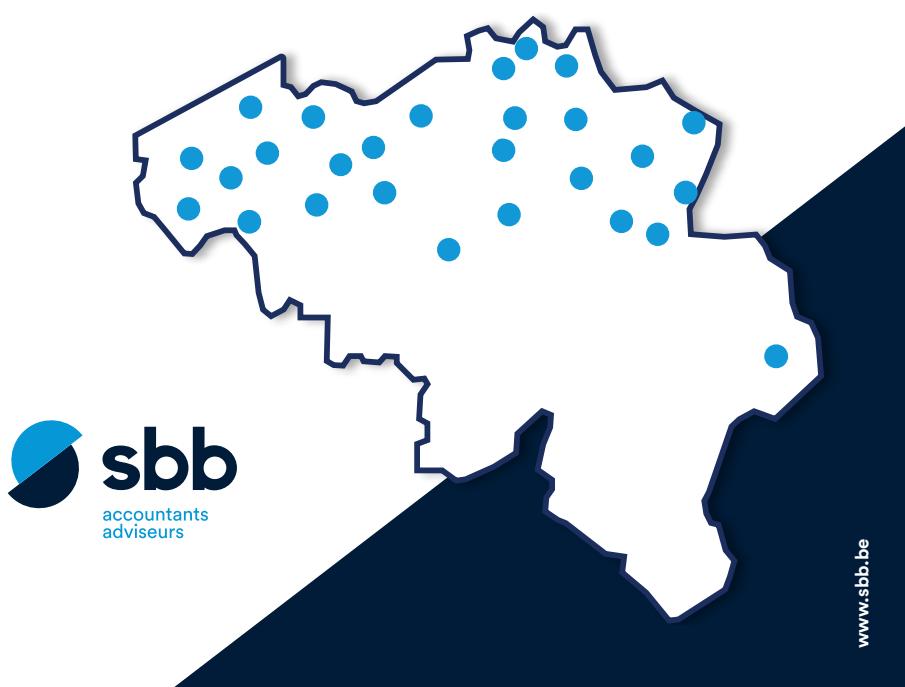
Raf Sels, Diestsevest 32 bus 1A, 3000 Leuven

Auteurs:

SBB Kenniscentrum

Coördinatie:

SBB dienst marketing en communicatie

Met ruim 23.000 klanten werkt SBB samen:
starters, ondernemers, vrijberoepsbeoefenaars
en organisaties in social profit. Hen bieden
we een brede expertise in accountancy,
fiscaliteit en omgevingsrecht vanuit een kantoor
vlakbij. Bovendien helpen we hen groeien met
zakelijk-juridisch advies op maat. Dankzij ons
gespecialiseerd kenniscentrum en onze rijke
klantenbasis maken meer dan 500 SBB'ers voor
hen onze belofte waar: samen slim ondernemen.

— samen slim ondernemen